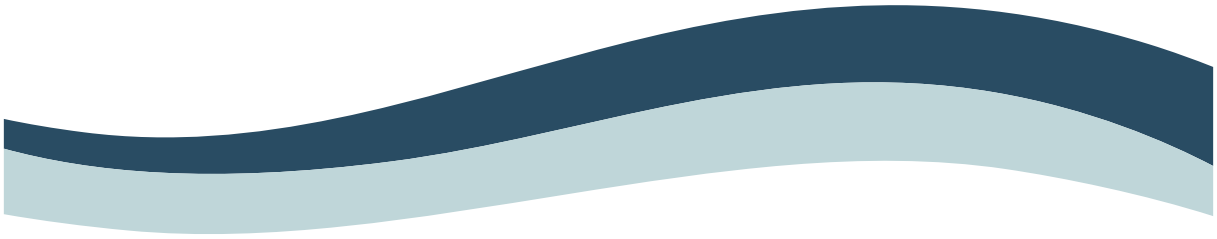
HJO

UTREDNING

Uppdrag Guldkroksområdet

Ansvarig verksamhet: Kultur och fritid
Datum: 2026-09-28
Diarienummer: 2021-45

Innehåll

Syfte 2
Avgränsning 2
Bakgrund 2
Statusuppdatering 2
Ändrade förutsättningar 2
Nyttjandegrad – Har behovet av idrottshallyta förändrats? 4
Beläggning per hall 5
Säsongsbeläggning 10
Visar beläggningen behoven? 10
Diskussion 12
Slutsats 14
Underhållsbehov 14
Guldkrokshallen 14
Konstgräsplanen 15
Slutsats 15
Andra verksamheter 15
Lokaler för fritidshem 15
Öppen ungdomsverksamhet 15
Dialog och samverkan 16
IFK Hjo 16
HK Guldkroken 16
Hjo Badmintonklubb 17
Övriga föreningar 17
Kostnader och finansiering 17
Fortsatt arbete och uppföljning 21
Källförteckning 23
Bilaga 1 - Antal deltagare och ledare 26
Bilaga 2 – Samsyn Hjo 28

Syfte

Att lämna över ett uppdaterat beslutsunderlag till politiken om investeringsplanen för Guldkroksområdet inför höstens budgetarbete.

Avgränsning

Förutsättningarna för uppdraget har inte gett möjlighet att undersöka några fördjupade, nya eller alternativa förslag om utvecklingsinriktade investeringar på området.

Bakgrund

I vårbudgeten inför 2027 fick förvaltningen ett särskilt uppdrag av politiken som handlar om Guldkroksområdet, det beskrivs så här:

”Ett antal år har passerat sedan vi började arbetet med att planera en utveckling av området. Inför höstens arbete med investeringsbudgeten ges förvaltningen i uppdrag att ta fram en statusuppgradering av våra nuvarande lokaler/utrymmen/utomhusytors underhållsbehov och nyttjandegrad. Beskriva ev alternativa tillvägagångssätt och möjliga och/eller önskvärda etappindelningar samt en ungefärlig kostnadsbild.”

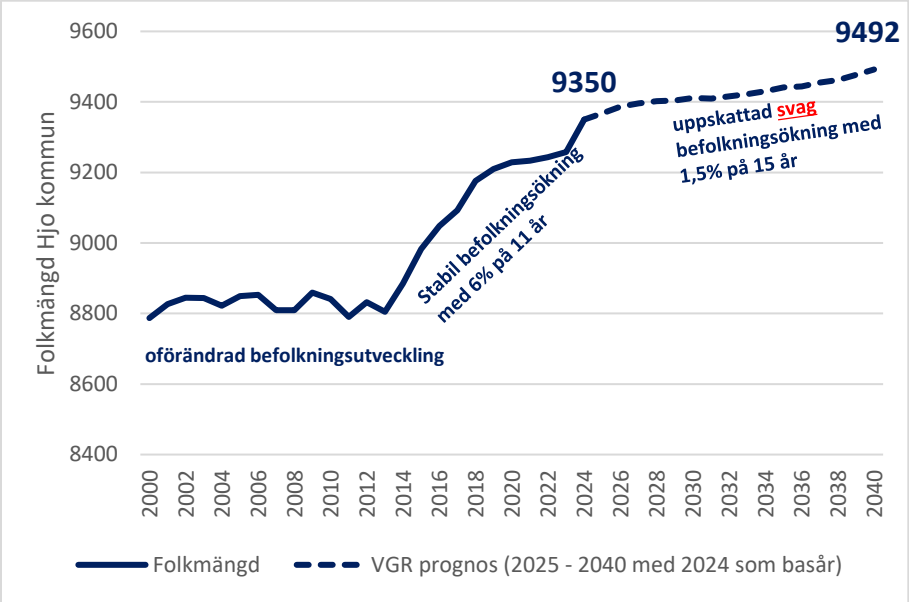
Arbetet med den här rapporten har skett med utgångspunkt i det arbete som tidigare rapporterats till politiken i flera steg och som ledde fram till slutrapporten ”Utvecklingen av Guldkroksområdet, slutrapport: Vision och långsiktig utveckling av Guldkroksområdet, (2023-45)” som inlämnades till politiken hösten 2023.

Statusuppdatering

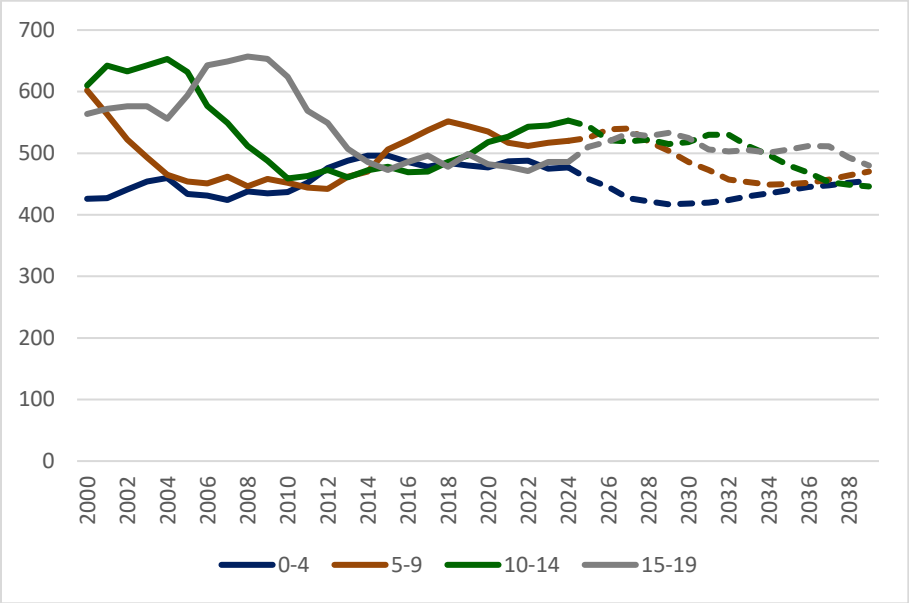
Ändrade förutsättningar

Sedan 2023 har den befolkningsökning som vi sett i Hjo från 2012 stannat av och till och med minskat något. Enligt Västra Götalandsregionens (VGR) befolkningsprognos kommer Hjo kommun att ha en svag ökning av befolkning med 1,5% fram mellan åren 2024 – 2040 (*Figur 1 Befolkningsprognos (2025 – 2040*). VGR:s prognos visar också att antalet barn väntas att minska under dessa år (*Figur 2 Prognos antal barn och unga*). Detta kan leda till minskat ekonomiskt utrymme för investeringar de kommande åren men samtidigt också minska behoven av mer lokalytor. Detta är ju dock en prognos och den faktiska

befolkningsutvecklingen går att påverka, exempelvis genom attraktivitetsskapande åtgärder.

Figur 1 Befolkningsprognos (2025 – 2040)

Figur 2 Prognos antal barn och unga

Nyttjandegrad – Har behovet av idrottshallyta förändrats?

För att utreda om behovet av yta för inomhusidrott har förändrats, har nyttjandegraden av nuvarande hallar undersökts. Samma metod användes vid rapporten "Idrottshall nya skolan vid Lundbyområdet" som gjordes 2018 inför byggnationen av Estrid Ericsonskolan.

För att kunna jämföra med nyttjandegraden då (2018) har återigen vecka 45 valts ut, vilket är en av de mest bokade veckorna eftersom även fotbollsföreningar bokar inomhustider under november-december. Till skillnad från 2018 har hallarna nu fler bokningsbara timmar (till exempel 50 timmar istället för 45 i A- respektive B-hallen) och i och med Estrid Ericsonskolans idrottshall finns ytterligare en bokningsbar yta.

Nedan tabell visar ett snitt av antal bokade timmar vecka 45 2024 och 2025, i respektive hall men även totalt. Före 2024 användes ett annat bokningssystem och informationen om bokade tider finns inte sparad.

Utöver de stående tiderna (återkommande träningstider) är även matcher och ströbokningar för till exempel barnkalas medräknade. Matcher spelades endast i A- och B-hallen.

Förening	Totalt	A-hall	B-hall	Estridhallen	H-skolan	G-skolan
HK Guldkroken	62,5	40,75	14,5	7,25		
IFK Hjo, fotboll	6,5	1,5	4			1
IFK Hjo, innebandy	6		6			
Korsberga IF	2					2
Norra Fågelås IF	7,5		4	1,5		2
Hjobygdens Orienteringsklubb	2				2	
Hjo Motorklubb	1			1		
Gymmix Hjo	6				5	1
Hjo Badmintonklubb	6,5		6,5			
Vätterflickornas BK	1,5			1,5		
Övrigt	21,75			9,5	6,75	5,5
Antal bokade timmar	**123.25**	**42,25**	**35**	**20,75**	**13,75**	**11,5**
Antal bokningsbara timmar	**247**	**50**	**50**	**49**	**49**	**49**
Beläggning	**50%**	**85%**	**70%**	**42%**	**28%**	**23%**

Figur 3 Bokade tider i kommunens hallar, v.45 2024/2025

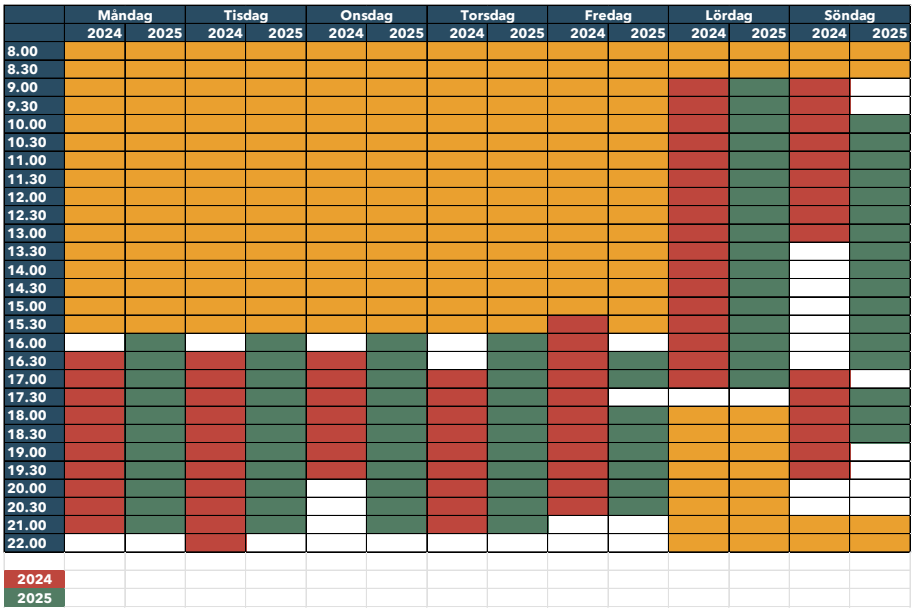
Den totala nyttjandegraden uppgick till 50 % vilket är detsamma som 2018. Det totala antalet bokade timmar var dock 123,25 (2024 och 2025) jämfört med 98,5 timmar 2018. 2018 hade föreningen HK Guldkroken 25,25 bokade timmar och 2024/2025 hade föreningen 62,5 timmar. Övriga föreningar hade antingen ungefär lika många eller mindre antal bokade timmar 2024/2025 jämfört med 2018. Ökningen för HK Guldkroken kan bero på fler medlemmar och lag men även på antalet matcher som spelades på hemmaplan den aktuella helgen. När antal lag ökar, ökar även antal matcher.

De senaste årens antal deltagare och ledare i föreningarna i Hjo går att läsa mer om i Bilaga 1.

Beläggning per hall

Figurerna nedan visar vilka tider det var bokat i respektive hall under vecka 45 2024 (rött) respektive 2025 (grönt). Orange färg visar vilka tider som inte går att boka. Till exempel används lokalerna för skolornas verksamhet på vardagar kl.8-16. Vit färg innebär obokad tid.

A-hall

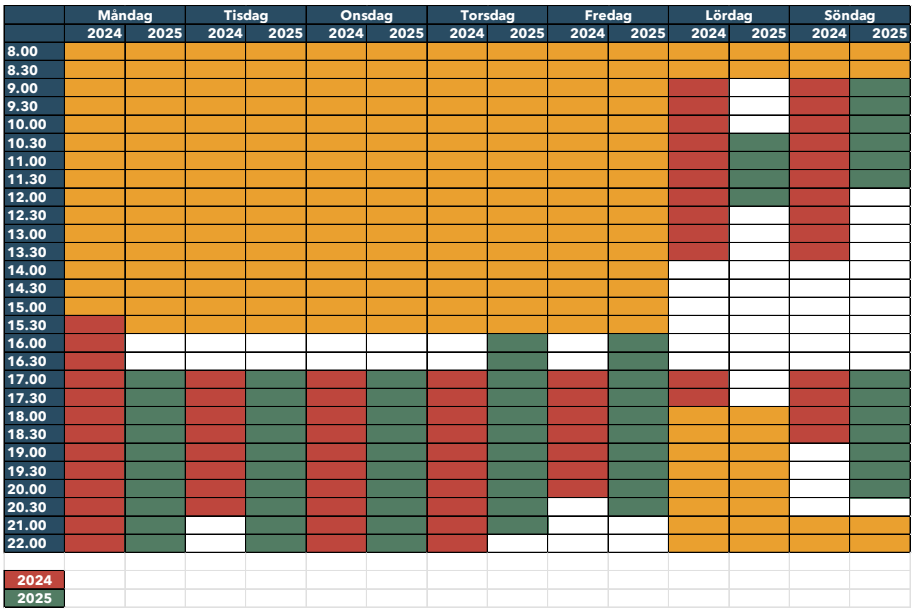

Figur 4 Beläggning Guldkrokshallen A-hall 2024/2025

A-hallen var den mest bokade resursen, med en total beläggning på 85 % 2024/2025. A-hallen är den enda hallen där det är tillåtet att använda handbollsklister, därför är lagen med spelare från 15 år och uppåt bundna till att träna och spela match där. A-hallen är också den hall som i första hand bokas för matcher, eftersom den är den enda med läktare.

A-hallen rymmer en fullstor handbollsplan, tre minihandbollsplaner, en fullstor basketplan, en fullstor innebandyplan (sarg finns) och fyra volleybollplaner. Hallen är även utrustad med klassisk gymnastikutrustning som bommar, romerska ringar, rep, plintar och så vidare.

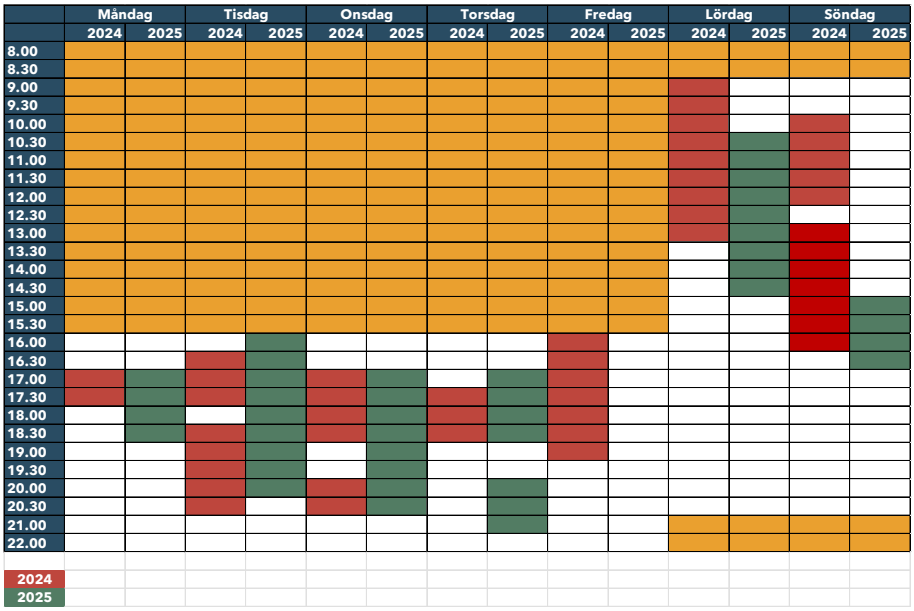
B-hall

Figur 5 Beläggning Guldkrokshallen B-hall 2024/2025

B-hallen har lika stor golvyta som A-hallen (40x20 meter) men saknar läktare. I B-hallen finns oftast fler lediga tider på helger än i A-hallen eftersom den inte används lika flitigt för matcher. Hallen rymmer en fullstor handbollsplan, tre minihandbollsplaner, sex badmintonplaner, en fullstor basketplan, en fullstor innebandyplan (sarg finns), fyra volleybollplaner och en klättervägg.

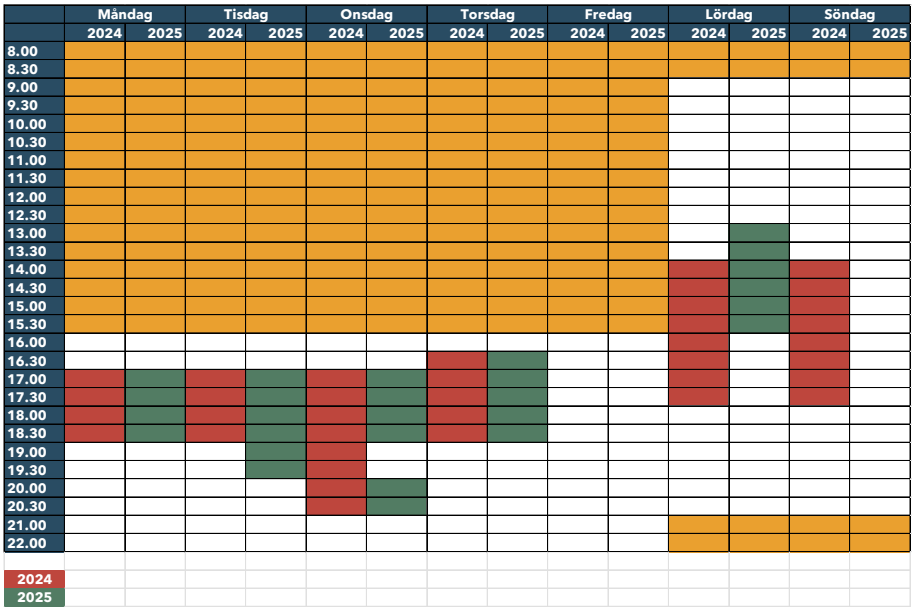
Estrid Ericsonskolans idrottshall

Figur 6 Beläggning Estrid Ericsonskolans idrottshall 2024/2025

Estrid Ericsonskolans idrottshall är 24x18 meter. Hallen rymmer en kortplan för handboll vilket spelas för 9- och 10-åringar (rekommenderat mått 26x20 m) och två minihandbollsplaner (rekommenderat mått 20x12 meter) vilket match spelas på upp till 9 års ålder. Hallen har även tre badmintonplaner, en mindre innebandyplan, en volleybollplan och basketplaner (två mindre planer från långsida till långsida och en större plan från kortsida till kortsida). I hallen finns även en innebandysarg att tillgå och ytan räcker för matchspel upp till och med 11 år. Hallen bokades under 2024-2025 av HK Guldkroken, Norra Fågelås IF, Hjo Motorklubb och Vätterflickornas BK. Utöver föreningsverksamhet är hallen ibland bokad för barnkalas på helger.

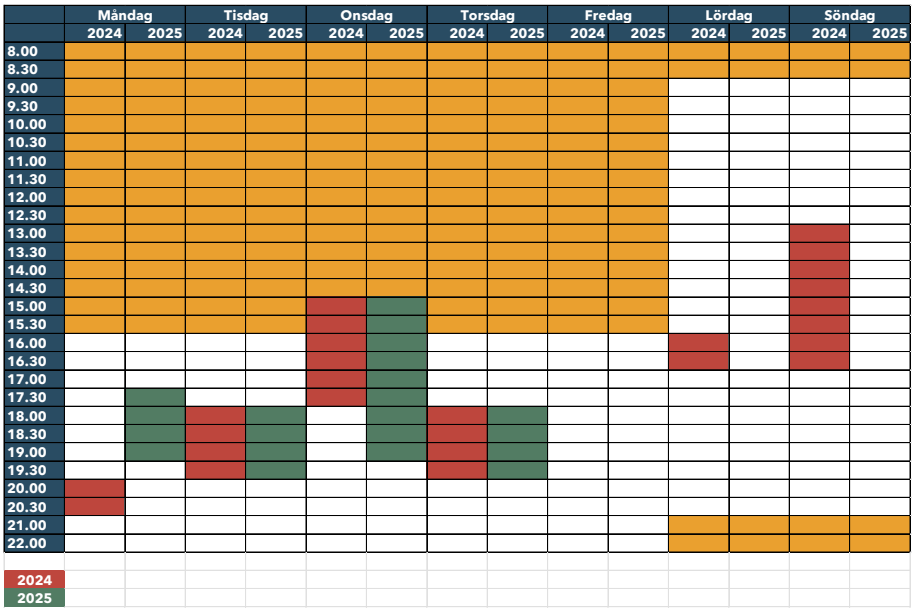
Hammarnskolans idrottshall

Figur 7 Beläggning Hammarnskolans idrottshall 2024/2025

Hammarnskolans idrottshall används främst av Gymmix Hjo, Hjobygdens OK och privata grupper. Hallen är 22x11 meter och rymmer en minihandbollsplan (rekommenderat mått 20x12 meter), en badmintonplan, en volleybollplan och basketkorgar på både kort- och långsida.

Guldkroksskolans idrottshall

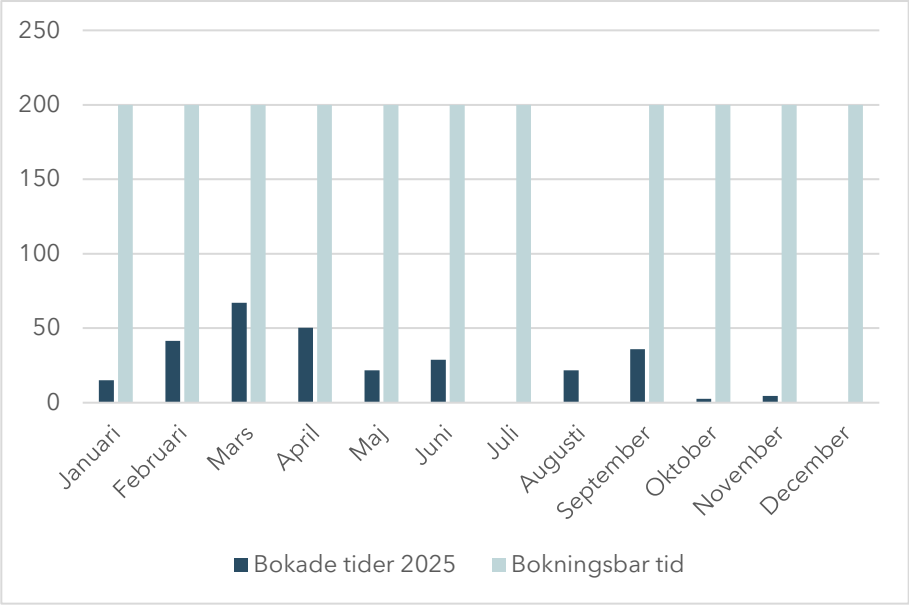
Figur 8 Beläggning Guldkroksskolans idrottshall 2024/2025

Guldkroksskolans idrottshall renoverades 2022 och öppnade igen för bokningar från och med hösten 2023. Hallen är 19,5x10 meter och rymmer en minihandbollsplan (rekommenderat mått 20x12 meter) och två basketkorgar (på kortsidorna). Hallen är den minst bokade resursen av de som finns beskrivna här.

Tennishall

Tennishallen består av två fullstora tennisbanor med regelmässiga mått i alla dimensioner (23,77 x 8,23 (singel) respektive 10,97 (dubbel)). Den har egna omklädningsrum och biutrymmen men egentligen ingen naturlig koppling till de andra hallarna. Under säsong från september bokas den främst av Hjo Tennisklubb för träningar måndagar, onsdagar och torsdagar cirka kl.16-20. Utöver dessa bokningar spelas även matcher vissa helger. Dessutom bokar privatpersoner strötider för tennisspel men totalt sett står hallen outnyttjad stora delar av veckorna och det finns därför potential att använda den till andra bokningar för att vid behov avlasta övriga hallar. Golvet har hardcourt som underlag och endast linjer för tennis men underlag och linjer skulle kunna anpassas så att ytan går att använda till fler idrotter. Innan ett sådant tillvägagångssätt undersöks behövs en dialog med Hjo Tennisklubb och syftet ska i så fall vara att hitta ett alternativ som fortfarande fungerar för tennisspel.

Konstgräsplan

Figur 9 Beläggning Konstgräsplan 2025

Konstgräsplanen är en fullstor plan för spel 11 mot 11 men går även att spela 9 mot 9 (en plan), 7 mot 7 (två eller fyra planer beroende på storlek) och 5 mot 5 (åtta planer) på. Konstgräsplanen bokas i regel mellan kl.18-21 under perioden januari till mitten av mars, av seniorlagen i IFK Hjo, Norra Fågelås IF och Korsberga IF. Ungefär från mitten av mars till

mitten av april bokas planen även av ungdomslag och det är under den månaden bokat i snitt mellan kl.17-21 måndag-fredag. Under resterande delar av året används planen näst intill endast av Guldkroken FK som tränar två gånger per vecka från mars till oktober. I november och december är planen oftast helt obokad.

Säsongsbeläggning

Ytterligare ett sätt att beskriva nyttjandegraden är att sammanställa antal bokade timmar totalt under en hel säsong. Guldkrokshallen är öppen 1 september till mitten av april men från 1 oktober till slutet av februari är hallarna som mest bokade. Nedan är en sammanställning av beläggningsgraden i A- respektive B-hallen under de två senaste säsongerna.

	1 september-12 april	1 oktober-28 februari
2024-2025		
A-hallen	62%	68%
B-hallen	50%	60%
2025-2026		
A-hallen	64%	71%
B-hallen	50%	60%

Figur 10 Säsongsbeläggning idrottshallar 2024-2026

Visar beläggningen behoven?

A-hallen, B-hallen och Estrid Ericsonskolans idrottshall är de tre största idrottshallarna vilka därmed är av störst intresse för föreningarna som bedriver handbolls-, innebandy-, futsal/inomhusfotboll- och badmintonverksamhet. Det totala antalet bokningsbara timmar i de tre hallarna är 149 timmar per vecka (50 i A- respektive B-hallen och 49 i Estridhallen).

Tabellen nedan visar en sammanställning av önskat antal timmar per vecka inför säsongen 2026-2027 enligt vad som inkommit till kommunen från IFK Hjo:

Förening	Timmar/vecka
HK Guldkroken	69,5
IFK Hjo fotboll	17,5
IFK Hjo innebandy	7,75
Hjo Badmintonklubb	7
Norra Fågelås IF	5
Totalt	106,75

Figur 11 Summariskt behov träningstid per vecka 2026/2027

Samtliga föreningar föredrar att vara i A- eller B-hallen men för flera träningsgrupper fungerar även Estrid Ericsonskolans idrottshall.

22,5 av de timmarna måste vara i A-hallen på grund av användandet av handbollsklister och totalt finns 50 bokningsbara timmar i A-hallen per vecka (24 av de timmarna är måndag-torsdag kl.16-22).

Ytterligare cirka 20 timmar kan anses kräva A- eller B-hallen beroende på vilken idrott som bedrivs, för vilken ålder eller hur många aktiva träningsgruppen består av.

Det slutgiltiga antal timmar som sedan bokades per vecka för säsongen 2026-2027 blev enligt nedan:

Förening	Timmar/vecka
HK Guldkroken	43,5
IFK Hjo fotboll	10
IFK Hjo innebandy	4,75
Hjo Badmintonklubb	5
Norra Fågelås IF	5
Totalt	66,25

Figur 12 Faktisk bokad träningstid per vecka 2026/2027

Vad beror det på att faktiskt bokad halltid är 40,75 timmar mindre än uttryckt behov? Är det på grund av att ingen kan använda de 82,75 lediga timmar som finns kvar (33,75 av dem är i Guldkrokshallen)? Till en viss grad kan det vara svaret men utöver att det behövs tider för matchspel finns följande tänkbara förklaringar:

- HK Guldkroken har utöver bokningar i idrottshallarna även fem bokade timmar i rehabsalen för att komplettera övrig träningstid. Räknas de timmarna in blir det totala antalet timmar 48,5.
- HK Guldkroken har inte själva inkommit med en sammanställning av önskat behov men avser att göra det senare under hösten 2026. Skillnader som går att se utifrån IFK Hjos sammanställning är att det finns lag som behövts läggas ned på grund av för få spelare samt att vissa lag tränar färre antal pass per vecka. En del lag har valt att träna mindre än det som ligger till grund för totalsumman i Figur 11, medan andra har fått en träning mindre per vecka för att just de tider och den hall som önskades inte gick att tillgodose.
- IFK Hjo innebandy har själva valt att två lag delar träningstid. Båda lagens behov av yta tillgodoses ändå eftersom det rör sig om yngre spelare. På så vis har önskad träningstid kunnat tillgodoses.
- IFK Hjo fotboll hade räknat med fler lag som önskade träningstid inomhus än det faktiska utfallet. Det slutgiltiga önskemålet gick att tillgodose. Föreningen uppger att de hade kunnat boka fler tider om det hade funnits lediga tider i A- eller B-hallen mellan kl.17-21 måndag-torsdag. Föreningen beskriver även att man inte vill riskera att en eventuell futsalsatsning går ut över ”inomhusidrotternas” tillgång till träningstider.

- Hjo Badmintonklubb önskade utöver sina fem timmar i Guldkrokshallen ytterligare två timmar på en specifik dag och tid. Då träningsgruppens storlek kunde rymmas i Estrid Ericsonskolans idrottshall blev föreningen erbjuden tider där, alternativt byta dag och tid för att kunna träna i B-hallen. Föreningen valde då att istället avstå fler träningstider.
- Flera lediga tider finns i Estrid Ericsonskolans idrottshall men många anser att den är för liten för att utöva den specifika idrotten eller för gruppens/lagets storlek.

Diskussion

Kvantitativt verkar timmarna räcka till men eftersom en del tider anses svåra eller rent av omöjliga finns argument för att tiderna inte räcker. Det är till exempel svårt för många ledare att kunna vara på plats före kl.17 på vardagar och en sen tid en fredag, lördag eller söndag är inte så attraktiv. En till hall skulle förenkla arbetet med fördelning av träningstider och både ledare, aktiva och föräldrar skulle troligen bli mer nöjda. Det är faktorer som skulle kunna främja motivationen hos framför allt ledare och vårdnadshavare. Föreningarna är helt och hållet beroende av ideella ledare och att upprätthålla och främja deras motivation är väldigt viktigt. Men mer hallyta skulle sannolikt innebära att fler tider inte nyttjas eller att de som redan deltar i organiserad träning får ännu mer träningstider. Det är två scenarion som två grannkommuner kunnat skönja efter att mer hallyta skapats; Tibro har konstaterat att antal aktiviteter ökat men inte antalet aktiva, vilket inte talar för att föreningarna rekryterat fler medlemmar utan bara aktiverat redan aktiva medlemmar ännu mer. I Tidaholm är de ”svåra” träningstiderna obokade. Redan aktiva ledare och aktiva har fått de tider de önskat.

Det är relevant att fråga sig: "Är det inte positivt att redan aktiva barn och ungdomar tränar ännu mer?"

Enligt forskningen som presenterats på området under de senaste åren är svaret sannolikt nej. För många organiserade och specifika träningar medför nämligen högre risk för tidiga avhopp på grund av bristande motivation (hos såväl aktiva, ledare och föräldrar), skador och ökad psykisk stress. Genom att istället minska mängden organiserad träning, frigörs både tid och ytor för andra former av rörelse. Och mer tid över för annat än organiserad träning kan tänkas vara motivationshöjande även för aktiva, ledare och vårdnadshavare. En faktor som visat sig vara av stor betydelse för fortsatt idrottande och även prestationen, är att ha rört sig allsidigt. Ett sätt att uppnå det är att multiidrotta, det vill säga utöva flera olika idrotter. Inom idrottsrörelsen uppmuntras därför att utöva fler än en idrott och undvika att träna en idrott utanför “sin säsong”. Ett annat sätt att röra sig allsidigt är genom spontanidrott. När barn och ungdomar tillåts att själva styra över sin aktivitet, genom till exempel spontanidrott, främjas både motivationen och utvecklingen på lång sikt. Det eftersom utövarna själva får lära sig och utforska lösningar och metoder. Spontanidrott kan vara tillgänglig dygnet runt och även erbjuda låga trösklar och är på så vis viktig både för de som är aktiva i någon idrott och de som inte är det. För mycket organiserad träning

riskerar att kväva lusten att röra sig utanför de ledarledda träningarna, genom till exempel spontanidrott. Den egna upplevelsen av självbestämmande är tillsammans med känslan av tillhörighet och kompetens grundläggande för motivationen.

Undersökningar har visat att när nya anläggningar utformas efter föreningarnas behov och inte barnens, tenderar de att locka de som redan är aktiva inom föreningsidrotten. Ytor anpassade för oorganiserade rörelseaktiviteter är ett sätt att sänka trösklarna för de som inte är så fysiskt aktiva. Om de ytorna till stor del bjuder in till idrottsspecifika och prestationsinriktade aktiviteter, är risken att de som står utanför föreningsidrotten istället tar avstånd. Den totala aktiviteten i samhället riskerar då att sjunka eftersom de som står utanför föreningslivet blir mer stillasittande. För att maximera den totala aktiviteten behövs flexibla, öppna och tillgängliga ytor där människor kan röra sig på sina egna villkor.

SKR presenterade i december 2025 rapporten "Idrottsanläggningar nu och för framtiden - Nationell statistisk, verktyg för analys, kunskap för utveckling". Syftet med den framtagna statistiken om idrottsanläggningar är att kommuner och regioner ska få verktyg och kunskaper att utveckla sina anläggningar och miljöer för idrott och fysiska aktiviteter. Rapporten lyfter att idag gäller inte längre den traditionella uppfattningen att fler anläggningar automatiskt leder till fler deltagare och att det därför krävs en omvärdering av synen på idrottsanläggningarnas roll och värde. Ett citat från sammanfattningen av rapporten lyder:

"*Idrottsanläggningar är fortfarande obestridligt viktiga. De utgör den fysiska plats där idrott kan utövas, bidrar till social sammanhållning och vitalitet i bostadsområden. Men att bygga nya anläggningar är inte lösningen för att uppnå bredare och mer inkluderande idrottsdeltagande. Utmaningen ligger nu främst i att bättre utnyttja befintliga anläggningar och skapa erbjudanden som bättre möter förändrade behov – särskilt hos dem som idag inte deltar i idrott.*"

En annan lösning är att istället stötta föreningarna med mjuka värden som stöd till ledarrekrytering, ledarutbildning, hur verksamheten är organiserad, bidrag till material och uppmuntring av kreativitet vid användandet av hallyta: Finns det lag som kan dela hall? Vilka kan träna på mindre yta? Kan delar av träningen bedrivas på icke matchspecifik yta? Antal träningar per vecka samt hur långa träningstillfällena är blir avgörande både för antal träningar på attraktiva tider och för främjandet av långsiktigt idrottande. RF-SISU är en extern aktör med god kännedom om både Hjoföreningarna och idrottens utmaningar och möjligheter och kan spela en viktig roll i stöttningen.

Hjo kommun har tillsammans med idrottsföreningarna i Hjo och RF-SISU Västra Götaland gjort en överenskommelse med målet att skapa trygga idrottsmiljöer som främjar långsiktigt idrottande och ett hälsosamt liv. Överenskommelsen kallas för Samsyn Hjo och innehåller bland annat följande:

- Vi ska alltid sätta barn- och ungdomars bästa i fokus och erbjuda trygga idrottsmiljöer. Låt barnen idrotta utifrån sina egna intressen och förutsättningar.
- Uppmuntra och stötta utövande av olika idrotter och respektera varandras säsonger genom samplanering. Noga överväga antalet träningar per vecka och säsong för att underlätta för multiidrottande, bibehålla motivation och förebygga skador.
- Värna om ledare så att de orkar fortsätta sina roller och se till att ledare och vårdnadshavare har kunskap om Samsyn Hjo.
- Selektering, till exempel vid laguttagningar, bör undvikas eftersom det kan ha negativa effekter på motivationen. Låt verksamheten präglas av rörelseglädje och tillhörighet.

Samsyn Hjo i sin helhet finns att läsa i Bilaga 2 och stämmer väl överens med de av forskningen framtagna rekommendationerna för hur barn- och ungdomsidrott borde bedrivas.

Innebörden av Samsyn Hjo återfinns inom flera andra kommuners, föreningars och idrottsförbunds liknande överenskommelser runt om i Sverige. Ett exempel är elithockeyföreningen Frölunda HC som begränsat antal träningar per vecka till två för alla aktiva under 15 år. De uppmanar de aktiva att träna mer, men genom att utöva andra idrotter. De erbjuder ”friåkning” på sina isytor för att främja spontanidrott och lek. Satsningen uppges ha mottagits positivt av såväl ledare, aktiva och vårdnadshavare.

Slutsats

Med stöd ur analysen av de senaste årens nyttjandegrad av hallytorna, befolkningsprognos, forskningsrapporter och råd från SKR är förvaltningens bedömning att det förslag som finns för Guldkroksområdets utveckling och som Kommunfullmäktige 2023 beslutade att genomföra, fortfarande är aktuellt.

Om förutsättningarna skulle ändras genom att till exempel föreningarna växer (utan att det konkurrerar med andra föreningar) och till slut inte kan ta emot nya aktiva på grund av anläggningsbrist, blir det aktuellt att se över möjligheterna för att anlägga ytterligare idrottshall.

Det huvudsakliga syftet med utvecklingen av Guldkroksområdet är att främja folkhälsan hos de som bor i Hjo. Om fler kliver över tröskeln till en mer aktiv livsstil ökar möjligheterna för idrottsföreningarna att rekrytera nya medlemmar.

Underhållsbehov

Guldkrokshallen

Det finns flera, lite större underhållsåtgärder som behöver göras i Guldkrokshallen. Bland annat byte av ventilation, undertak, ytskikt och viss fasadmålning. Det vore mest effektivt att göra detta i samband med en eventuell ombyggnation/tillbyggnad. Den totala kostnaden för dessa åtgärder beräknas till cirka 8 mkr och behoven behöver tillgodoses inom fem år.

Konstgräsplanen

Utöver detta behöver också nuvarande konstgräsplan läggas om. Den matta som ligger där idag anlades 2013. 2023 beslutade EU att förbjuda gummigranulat i konstgräsplaner. Gummigranulat är det som konstgräsplaner traditionellt fyllts med för att få en bra funktion där bollen beter sig på ett liknande sätt som på en gräsplan. Gummigranulatet är dock dåligt både ur miljö- och hälsohänseende. EU:s beslut innebär i praktiken en övergångsperiod om åtta år och förbudet träder i kraft fullt ut den 17 oktober 2031. Då kommer även gummigranulat att sluta säljas. Att i detta läge ersätta nuvarande matta med en liknande som innehåller gummigranulat är alltså tillåtet men inte att rekommendera. I stället visar omvärldsbevakning att en ny sorts matta som är fyllnadsfri och har tätare konstgräs skulle vara ett bättre alternativ. Som exempel kan nämnas Falköping som genomför ett sådant byte under 2026. Kostnaden för att byta till en sådan matta uppskattas till cirka 4 mkr.

Slutsats

Totalt summeras de underhållsåtgärder som behövs på området inom fem år att vara cirka 12 miljoner kronor.

Andra verksamheter

Lokaler för fritidshem

Inga nya behov har tillkommit sedan 2023. Befolkningsprognosen som tidigare nämnts visar inte på något ökat behov av lokaler på kort- och medellång sikt men att förlägga fritids för äldre barn till Guldkroksområdet skulle fortsatt innebära förutsättningar till ökad kvalitet för verksamheten. Om det inte byggs några nya lokaler bedöms verksamheten kunna fortsätta i de nuvarande lokalerna i ungefär 10 år. Totalt handlar det om cirka 50-60 barn i målgruppen.

Öppen ungdomsverksamhet

Inga nya behov har tillkommit heller för den öppna ungdomsverksamheten. Det skulle dock fortsatt vara ett kvalitetsmässigt lyft för verksamheten att kunna nyttja Guldkroksområdet som nav och det skulle också bidra till mer kommunal personal på området även utanför skoltid vilka skulle kunna verka trygghetsskapande och hjälpa till att sänka trösklarna till att nyttja områdets faciliteter.

Dialog och samverkan

IFK Hjo

IFK Hjo har utvecklingsidéer för den egna anläggningen Guldkroksvallen som i flera avseenden stämmer ganska väl överens med Whites vision för området. Dessa har förvaltningen tagit del av och de kommer att finnas med som en del i det fortsatta arbetet med utvecklingen av Guldkroksområdet. Det är dock för tidigt att säga vad kommunens roll kommer att vara och i vilken utsträckning föreningen önskar stöd från kommunen. Föreningen planerar att i första hand finansiera satsningarna med egna medel, externa bidragsmedel och med sponsorintäkter.

Förvaltningen fortsätter den pågående dialogen med föreningen.

Föreningen har uttryckt att behoven av träningstider inte räcker till, för de lag som önskar träna futsal (inomhusfotboll). Inför säsongen 2026-2027 har möjliga träningstider presenterats för föreningen. Antalet lediga timmar överskrider det redovisade behovet, särskilt som flera lag kan träna i mindre hallar än A- och B-hallen. Futsal spelas på olika planstorlekar beroende på ålder. Enligt Svenska Fotbollsförbundets riktlinjer för planstorlekar för futsal rekommenderas ytan 20x15 m upp till och med 11 år (Estrid Ericsonskolans idrottshall är 24x18 m och Hammarnskolans idrottshall är 22x11 m). För spelare som är 12 och 13 år är rekommendationen 28x15 m respektive 28x18 m vilket innebär att det saknas fyra meter på längden i Estrid Ericsonskolans idrottshall. Men Svenska Fotbollsförbundet förmedlar även i riktlinjerna för planstorlekar att spelytan får anpassas utifrån förutsättningarna och måtten i de befintliga hallarna inom respektive spelform.

IFK Hjo innebandy har minskat både i antalet spelare och ledare de senaste åren (se Bilaga 1). Inför säsongen 2026-2027 har föreningens önskade behov av träningstider tillgodosetts.

HK Guldkroken

Under våren 2026 beviljades HK Guldkroken ett bidrag från Leader Östra Skaraborg för gymutrustning som under hösten 2026 placeras i den så kallade rehabsalen i Guldkrokshallen. Ett nyttjanderättsavtal har upprättats mellan föreningen och Hjo kommun där det bland annat framkommer att det nya gymmet får nyttjas vid idrottsundervisning för högstadiet och kan bokas av andra föreningar som i så fall betalar den avgift som finns beslutad i ”Avgifter för kultur, turism och fritid” (dnr 2024-246). I det fall Guldkrokshallen byggs om och det påverkar rehabsalen kan nyttjanderättsavtalet komma att sägas upp. Inför säsongen 2026-2027 har föreningen bokat in träningstider i rehabsalen som komplement till övrig träning.

HK Guldkroken har under perioden hösten 2023 till våren 2026 ökat med antal unika deltagare och ledare med cirka 90 personer. I Bilaga 1 framgår att det är gruppen aktiva 13-17 år och 21-64 år som ökat mest. Säsongen 2023-2024 hade föreningen 37 bokade träningstimmar per vecka. Inför säsongen 2026-2027 är antalet bokade träningstimmar 43,5 per vecka.

Representanter från föreningen uttrycker att det finns ett större behov av träningstider än vad som ges möjlighet till. Lagen vill träna måndag-torsdag kl.17-21, helst på fullstor handbollsplan och både fler och längre träningstillfällen än vad som görs idag. Estrid Ericsonskolans idrottshall anses för liten även för de lag som spelar match på mindre plan (minihandboll och kortplan) och äldre lag vill inte använda hallen då den inte är matchspecifik. Estrid Eriksonskolans idrottshall bokas dock för de yngsta lagen (6-9 år).

Inför säsongen 2026-2027 har kommunen efterfrågat en sammanställning av verkligt behov vilket föreningen uppgett att de ska inkomma med. Föreningen är även positiv till fördjupad dialog kring träningstider vilket kommer att prioriteras framöver.

Hjo Badmintonklubb

Hjo Badmintonklubb vill inte boka tider i Estrid Ericsonskolans idrottshall, trots att hallen är särskilt anpassad till badmintonspel. Till exempel är färgkoden vald efter rekommendation från Svenska Badmintonförbundet. Trots det menar Hjo Badmintonklubb att just väggfärg och belysning gör det omöjligt att utöva idrotten i hallen. Kommunen har erbjudit ommålning och belysningen har gjorts justerbar men föreningen vill ändå inte träna i hallen.

Övriga föreningar

Övriga föreningar i Hjo har återkommande påmints om möjligheten att inkomma med inspel om behov och önskemål. Det har utöver ovan nämnda föreningars statusuppdatering inte inkommit något, vilket skulle kunna bero på förändringen av tidsplanen för utvecklingen av området. Först inför detaljprojekteringen, som utgör uppstartsfasen av projektet, behöver övriga föreningars inspel efterfrågas än skarpare.

Kostnader och finansiering

De summor som finns med i rapporten ”Utvecklingen av Guldkroksområdet, slutrapport: Vision och långsiktig utveckling av Guldkroksområdet, (2023-45) innebär en totalkostnad på cirka 60 mkr för investeringar på området. Där framgår dock att denna summa bygger på schablonkostnader och att det krävs detaljprojektering för att mer exakt veta vad de olika investeringarna skulle kosta i slutändan. Inflation, räntehöjningar och världsekonomi med mera har lett till ökade material- och entreprenörskostnader så de summor som

tidigare är beslutade i investeringsplanen skulle sannolikt inte räcka lika långt nu. Rapporten från 2023 beskriver ju dock inte några detaljerade förslag utan ska i första hand ses som en vision om möjliga investeringar, både för fastigheten och för utemiljön.

Siffrorna i tabellen nedan är, förutom konstgräsplanen, samma som är beslutade i investeringsplanen sedan tidigare och utgår från 2023 års beräkningar.

Ny tidsplan, investeringar

Vad	Uppskattad kostnad	När?	Kommentar
Parkeringar	2	Klart våren 2027	Cirka 70 nya platser
Uppstart; Detaljprojektering, upphandling, utemiljöer	2,5	2028	
Omläggning konstgräsplan	4	2028	Non fill (uppfyller EU:s lagstiftning)
Etapp 1; Guldkrokshallen, ombyggnation av fastigheten utifrån konceptet ”framtidens idrottshall”	39,5	2029	Inklusive nödvändigt underhåll
Etapp 2; Utemiljöer	19	2030-2032	
Summa	**67**	**2027 - 2032**	**Det mesta går att skala upp/ner**

Figur 13 Tidsplan investeringar 2027-2032

Utöver de summor som finns med i investeringsplanen har förvaltningen gjort en grov uppskattning över kostnader för alternativet att bygga ytterligare en fullstor hall med läktare placerad i suterräng norr om nuvarande A-hall. I det förslaget skulle A-hallen fungera som en träningshall och läktaren byggas om till verksamhetslokaler för föreningar, öppen ungdomsverksamhet och eventuellt fritids för äldre barn. Med Karlsborgs kommuns tillbyggnad av idrottshallen Moliden som utgångspunkt i beräkningarna skulle ett sådant alternativ kunna kosta ungefär 45 miljoner i investering. Då ingår inte några av

förslagen om investeringar i utemiljön eller övriga förslag gällande hallen (ytterligare träningssalar, öppna upp runt A-hallen, fler entréer osv.) Detta kan självklart adderas även i ett sådant förslag med beräknade kostnader från *Figur 13 Tidsplan investeringar 2027-2032*.

Det är i övrigt svårt att räkna på konkreta förslag, framför allt för fastigheten eftersom man behöver ta hänsyn till fastighetens konstruktion med mera och det är uppgifter som förvaltningen inte kan ta fram på egen hand. För att göra detta mer i detalj skulle därför extern konsult behöva anlitas vilket skulle innebära tillkommande kostnader. Av den anledningen innehåller den här rapporten få konkreta förslag och ska istället ses som en förlängning av den vision som presenterades 2023.

Eftersom det är svårt att säga hur långt pengarna räcker kan det i samband med detaljprojektering bli fråga om prioriteringar. I ett sådant läge anser förvaltningen att den bästa prioriteringen för fastigheten är:

- Att öppna upp hallrummet, framför allt runt A-hallen både i övre plan (brun färg i *Figur 14 Guldkrokshallen, övre plan*) och i nedre plan
- Anlägga en ny entré i väster
- Bygga till lokaler anpassade för Öppen ungdomsverksamhet och fritids för äldre barn

Detta för att så långt som möjligt fullfölja Whites vision utifrån konceptet ”Framtidens idrottshall”. Att bygga till multisalar, ytterligare fritidslokaler och/eller fler omklädningsrum bör i så fall endast ske om det ryms inom beslutad investeringsbudget.

Figur 14 Guldkrokshallen, övre plan

Figur 15 Guldkrokshallen, nedre plan A-hallen

Fortsatt arbete och uppföljning

Förvaltningens samlade bedömning utifrån arbetet med rapporten innebär några ledstänger för beslutsfattare att hålla i:

Inom ramen för den här utredningen har det inte framkommit något faktiskt behov av fler lokaler inom överskådlig tid. Det främsta syftet med satsningen på Guldkroksområdet är

att främja folkhälsan och att stärka Hjos attraktivitet. Om Hjo får fler och än mer välmående invånare kan det generera i andra möjligheter för kommunen att fortsätta utvecklas och vara en plats att välja.

För att få fler att vilja vistas på och nyttja området behöver platsen upplevas som trygg. Trygghetsaspekten ska spela en viktig roll i utformningen oavsett del av Guldkroksområdet. Exempel på faktorer som påverkar upplevelsen av trygghet är belysning, avskilda ytor, barriärer mellan ytor (till exempel stängsel) och närvaro av andra människor, särskilt vuxna. Att platsen ska upplevas som trygg är extra viktigt för att få fler tjejer/kvinnor att vilja vistas på området. Det sätt som idrottsytor traditionellt utformats på (oftast för att passa organiserad föreningsidrott) har visat sig attrahera främst killar/män.

Det förslag som finns för Guldkroksområdets utveckling är utifrån den senaste forskningen mer aktuellt än någonsin. Men i och med det ekonomiska läget, föreslås att tidsplanen för utvecklingen av Guldkroksområdet skjuts ytterligare ett år framåt (se *Figur 13 Tidsplan investeringar 2027-2032*).

Sedan beslutet togs att bygga en mindre idrottshall i anslutning till Estrid Ericsonskolan har frågan om ytterligare en ”fullstor hall” varit omdiskuterad och den här utredningen har därför prioriterat att undersöka de faktiska behoven och hur kommunen kan bemöta dem. Att bygga en till fullstor hall gynnar endast några föreningar medan en satsning i linje med den vision som finns för området och som ligger till grund för beslutet till investeringsbudgeten, kan gynna många fler, både föreningar och allmänhet. Spontanidrott är positivt för folkhälsan ur hälsobegreppets alla tre perspektiv. Mer hallyta skulle sannolikt leda till att de som redan är aktiva, aktiveras ännu mer. Det finns forskning som visar att om idrotten organiseras än mer, kan det medföra ökad risk för tidiga avhopp och mindre rörelse. På så vis skulle en till hall kunna vara negativt till och med för föreningsidrotten.

En fortsatt dialog mellan kommunen och föreningarna är viktig för att komma närmare våra gemensamma mål; ett rikt föreningsliv och god folkhälsa. Tillsammans med aktörer med specifik kompetens, till exempel RF-SISU och specialidrottsförbunden, kan föreningarna få stöttning kring exempelvis ledarrekrytering, föreningsutveckling, utbildning, administration och extern finansiering.

Källförteckning

Böcker, avhandlingar, rapporter och tidningsartiklar

Baker, J. (2022). *The tyranny of talent: how it compels and limits athletic achievement... and why you should ignore it.* Aberrant Press.

Beckman, M., Simonsson, E. & Eriksson, E. (2022). *Lekotoper - en vägledning för naturlika gröna landskap.* *https://www.boverket.se/contentassets/ffc94366847d4366ba9d05f8cd93b792/lekotoper_vagledning.pdf*

Boverket (2026). *Att planera och gestalta lokaler och anläggningar för idrott.* *https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2026/att-planera-och-gestalta-lokaler-och-anlaggningar-for-idrott---exempelsamling/*

Boverket (2026). *Ökad tillgång till idrottshallar och annan plats för idrott.* *https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2026/rapport-okad-tillgang-till-idrottshallar-och-annan-plats-for-idrott.pdf*

Björndal, C. & Espedalen, L.E. (2023). Aftenposten 23 mars. *Mindre organisert aktivitet i barne- og ungdomsidretten kan gi bedre resultater.* *https://www.aftenposten.no/meninger/kronikk/i/kEBJoX/mindre-organisert-aktivitet-i-barne-og-ungdomsidretten-kan-gi-bedre-resultater*

Blomdahl, U., Elofsson, S. & Åkesson, M. (2012). *Spontanidrott för vilka? En studie av kön och nyttjande av planlagda utomhusytor för spontanidrott under sommarhalvåret.* *https://www.unglivsstil.org/wp-content/uploads/2019/03/Spontanidrott-f%C3%B6r-vilka.pdf*

Brenning, P. (2024). *Så vinner vi igen - att utveckla talanger och svensk idrott.* Volante.

Centrum för idrottsforskning (2026). *Den allvarsamma leken: Kostnader, akademier och barnidrottens specialisering.* *https://centrumforidrottsforskning.se/wp-content/uploads/2026/04/Den-allvarsamma-leken_kostnader-akademier-och-barnidrottens-specialisering.pdf*

Centrum för idrottsforskning (2025). *Idrottsanläggningar på skolfastigheter: Analys av idrottsrörelsens tillgång till anläggningar på skolor.* *https://centrumforidrottsforskning.se/wp-content/uploads/2026/03/Idrottsanlaggningar-pa-skolfastigheter_0-1.pdf*

Centrum för idrottsforskning (2022). *Idrottsanläggningar – i dag och i morgon: Om behov, tillgänglighet och konkurrerande intressen.* *https://centrumforidrottsforskning.se/wp-content/uploads/2022/04/Idrottsanlaggningar-idag-och-i-morgon_0-2.pdf*

Epstein, D. (2019). *Bredd: därför lyckas generalister i en specialiserad värld*. Volante. (s.17, 103).

Erikstad, M. & Bjorndal, C. (2023). Dagsavisen 29 mars. *Barneidrett: Tidlig spesialisering oker risikoen for utbrendhet og frafall*. *https://www.dagsavisen.no/debatt/barneidrett-tidlig-spesialisering-oker-risikoen-for-utbrenthet-og-frafall/4341070*

Fahlén, J. (2007). Handslagsrapport 2007:9*, Näridrottsplatser och spontanidrott*. *https://www.rf.se/download/18.7e76e6bd183a68d7b7114fb/1664975931146/FOU2007_9%20N%C3%A4ridrottsplatser%20och%20spontanidrott.pdf*

Fahlström, P.G., Gerrevall, P., Glemne, M. & Linnér, S. (2015). *Vägarna till landslaget – om svenska elitidrottares idrottsval och specialisering*. FoU-rapport 2015:1. https://www.gymnastik.se/download/18.2a8131331821c211071ba4ca/1659611727733/vagarna-till-landslaget-2015.pdf

Franzén, M. & Peterson, T. (2004). *Varför lämnar ungdomar idrotten?: En undersökning av fotbollstjejer och -killar från 13 till 15 år. FoU-rapport 2004:3*. *https://www.idrottenskungorelser.se/download/18.7e76e6bd183a68d7b71148d/1664975790916/FOU2004_3%20Varf%C3%B6r%20l%C3%A4mnar%20ungdomar%20idrotten.pdf*

Folkhälsomyndigheten (2023). *Skolbarns hälsovanor i Sverige 2021/22*. *Skolbarns hälsovanor i Sverige 2021-22 Nationella resultat*

Ohlson, N. (2026). *Elitklubben uppmuntrar multiidrott – ”Så mycket spel som möjligt – det gynnar dem även i hockeyn”.* Kungälvs-Posten 15 september. https://www.kungalvsposten.se/sport/elitklubben-uppmuntrar-multiidrott-sa-mycket-spel-som-mojligt-det-gynnar-dem-aven-i-hockeyn

Ryan, R.M. & Deci, E.L. (2000b). *Self-Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development, and Well-Being*. American Psychological Association, vol. 55 (1), s.68-78.

Ryan, R.M. & Deci, E.L. (2007). *Active Human Nature. I: Hagger, M.S. & Chatzisarantis, N.L.D. (eds.) Intrinsic Motivation and Self-Determination in Exercise and Sport.* Champaign, IL: Human Kinetics. S.1-19.

SKR (2025). *Idrottsanläggningar nu och för framtiden: Nationell statistisk, verktyg för analys, kunskap för utveckling*. https://extra.skr.se/download/18.61c1455019afccb5d351bd11/1765529490267/A4_SKR_Idrottsanlaggningar_webbpdf.pdf

Svenska Fotbollsförbundet (2026). *Planstorlekar för barn- och ungdomsfutsal*. *https://www.svenskfotboll.se/492088/globalassets/svff/bilderblock/spelformer/futsal/planstorlekar-for-barn--och-ungdomsfutsal.pdf*

Svenska Handbollsförbundet (2025). *Tävlingsbestämmelser för barn och ungdom 2025–2026*. https://svenskhandboll.se/download/18.5979385c197a1f9eed06e65a/1751037666897/2025-06-27%20TBBU%202025-2026,%20inklusive%20bilagor.pdf

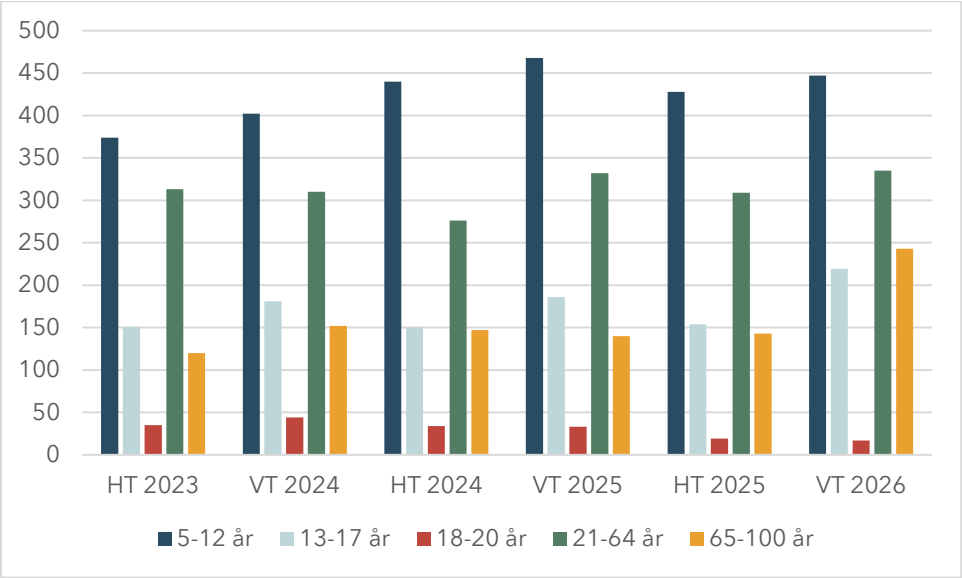
Webbsidor

Frölunda Hockeyklubb (2026). *Frölundamodellen: En hållbar väg för vår ungdomsidrott.* https://www.frolundahockey.com/article/9hhat8r-24601/view [2026-09-22]

Svenska Innebandyförbundet (2026). *Svensk Innebandys Utvecklingsmodell – SIU.* https://www.innebandy.se/utveckling/svensk-innebandys-utvecklingsmodell-siu [2026-09-25]

Bilaga 1 - Antal deltagare och ledare

Sedan hösten 2023 rapporterar föreningar i Hjo kommun sin närvarostatistik i bokningssystemet Rbok, i samband med att föreningarna ansöker om aktivitetsbidrag. Rbok gör det därmed möjligt att analysera bland annat antal unika deltagare och ledare som föreningarna haft under olika perioder.

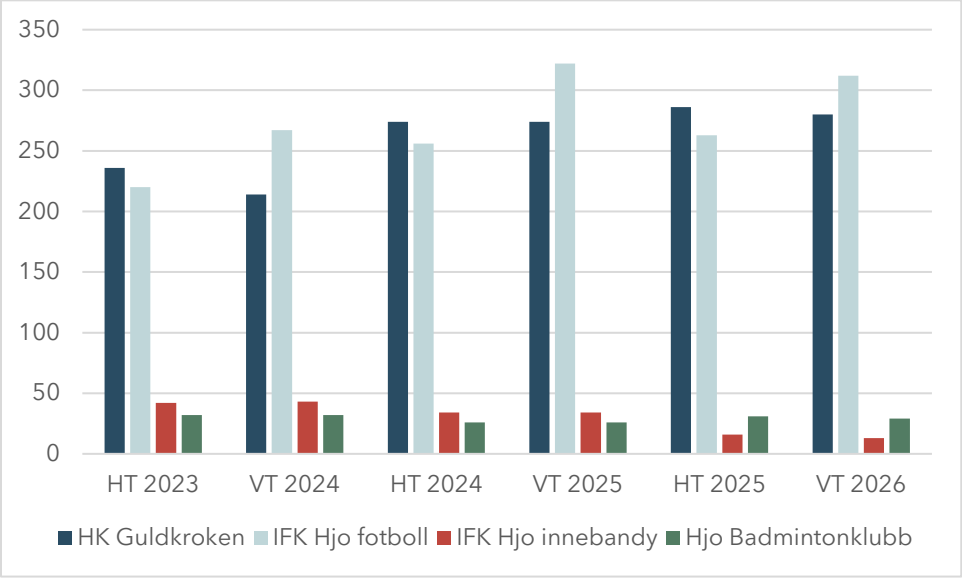

Figur 16 Antal unika deltagare och ledare i förening - minst 5 tillfällen per termin

Diagrammet visar antal unika deltagare och ledare som varit närvarande vid minst fem föreningsaktiviteter under vår- respektive höstterminen. Diagrammet visar även hur många deltagare och ledare det varit i olika åldrar. Föreningarna ansöker om aktivitetsbidrag två gånger per år: för perioden 1 januari-30 juni och 1 juli-31 december.

Antal föreningar som ansökt om aktivitetsbidrag genom Rbok var för respektive period 13, 15, 15, 14, 15 och 19 stycken. Från och med 2026 har fler föreningar vägletts till att ansöka via Rbok, vilket förklarar ökningen från 15 till 19. I två av föreningarna som tillkommit är medlemmarna 65 år eller äldre vilket sannolikt bidragit till ökningen av antal deltagare i åldersspannet 65-100 år.

Totalt antal deltagare och ledare som deltagit minst fem tillfällen under vårterminen 2024 var 1089 personer. För vårterminen 2026 var motsvarande antal 1261 personer, vilket innebär en ökning med totalt 172 personer på två år. 91 av dem var 65 år eller äldre och 83 var mellan 5-17 år.

Figur 17 Antal unika deltagare 5-20 år - minst 5 tillfällen per termin

Diagrammet visar antal unika deltagare i åldern 5-20 år i föreningarna som bokat majoriteten av tiderna i Guldkrokshallen. Endast deltagare som varit med vid minst fem tillfällen är medräknade.

Vårterminen 2024 hade föreningarna 556 unika deltagare tillsammans. Vårterminen 2026 hade de totalt 634 deltagare, vilket innebär en ökning med 78 deltagare 5-20 år. Hjo Badmintonklubb och IFK Hjo Innebandy minskade med tillsammans 33 deltagare på de två åren medan HK Guldkroken och IFK Hjo Fotboll ökade med 66 respektive 45 deltagare.

Bilaga 2 – Samsyn Hjo

Det här är en överenskommelse mellan idrottsföreningar i Hjo kommun med målet att skapa trygga idrottsmiljöer som främjar långsiktigt idrottande och ett hälsosamt liv.

Barnens bästa

Vi ska alltid sätta barn- och ungdomars bästa i fokus och erbjuda trygga idrottsmiljöer. Låt barnen idrotta utifrån sina egna intressen och förutsättningar.

Allsidigt idrottande

Uppmuntra och stötta utövande av olika idrotter och respektera varandras säsonger genom samplanering. Noga överväga antalet träningar per vecka och säsong för att underlätta för multiidrottande, bibehålla motivation och förebygga skador.

Ledarskap

Värna om ledare så att de orkar fortsätta sina roller och se till att ledare och vårdnadshavare har kunskap om Samsyn Hjo.

Undvika selektering

Selektering, till exempel vid laguttagningar, bör undvikas eftersom det kan ha negativa effekter på motivationen. Låt verksamheten präglas av rörelseglädje och tillhörighet.

Trygg idrott

Verka för en trygg idrottsmiljö genom utdrag ur belastningsregistret från ledare och att verksamheten följer överenskommelsen om en idrott fri från alkohol, narkotika, doping, tobak, spel och energidryck.

Dessa riktlinjer bygger på liknande initiativ som ”Samsyn Västergötland” och stöds av forskning som visar att barn som ägnar sig åt flera idrotter har färre skador och fortsätter idrotta längre.